

ΧΑΡΤΗΣ ΕΞ ΑΜΙΑΝΤΟΥ

ἐκ μὲν τῆς Ἰταλίας ἦλθεν ὁ τρυφηλότερος τῶν Ἑλλήνων, ὁ Συβαρίτης Σμινδουρίδης ὁ Ἴπποκράτους, ἐξ Αἰτωλίας δὲ Μάλης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Τιτόρμου, τοῦ βωμκαλωτέρου ἅμα καὶ ἀγριωτέρου τῶν Ἑλλήνων ἐκ τῆς ἀρελοῦς Ἀρκαδίας κατῆλθον Ἀμιάντος ὁ Λυκούργου καὶ Λαφάνης ὁ Εὐφορίωνος ἐκ Θεσσαλίας δὲ ὁ ἐκ τοῦ μεγαλοπρεποῦς τῶν Σκοπαδῶν οἴκου Διακτορίδης ὁ Κραντώνιος ἦλθον πρὸς τούτοις ἐξ Ἀθηνῶν δύο ὀνομαστοὶ εὐπατρίδαι, Μεγακλῆς ὁ Ἀλκμαίωνος, καὶ ὁ ἐπὶ πλούτῳ καὶ κάλλει ὑπερέχων πάντας τοὺς Ἀθηναίους Ἴπποκλείδης ὁ Τισάνδρου ἐξ Ἄργους, Λεωκῆδης ὁ Φεΐδωνος ἐξ Ἐρετρίας τῆς ἐν Εὐβοίᾳ, ὁ Λυσανίας ἐκ Μολοσσῶν, ὁ Ἀλκων ἐξ Ἐπιδάμου, ὁ Ἀμφίμηστος Ἐπιςρόφου, καὶ πάλιν ἐξ Ἰταλίας ὁ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος. Ἐν ὅλοις δώδεκα. Προσελθόντες δὲ, καθ' ὅσον χρόνον ἔμειναν παρ' αὐτῶ, διετέλεσεν ὁ Κλεισθένης φιλοξενῶν μεγαλοπρεπῶς καὶ παρατηρῶν τὸν χαρακτῆρα, τὴν ἀνατροφήν, τὸν τρόπον ἐκάστου ἰδίως δὲ ἤρσσκον αὐτῶ οἱ ἐξ Ἀθηνῶν μνηστῆρες, καὶ ἐκ τούτων πάλιν περισσότερον Ἴπποκλείδης ὁ Τισάνδρου, διὰ τε τὴν προσωπικὴν ἀξίαν, καὶ ὡς συγγενὴς τοῦ μεγάλου οἴκου τῶν ἐν Κορίνθῳ Κυψελιδῶν. Τελευταῖον ἔφρασαν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἔμελλε νὰ τελεσθῆ τὸ συμπόσιον τοῦ γάμου καὶ νὰ ἀποφανθῆ ὁ Κλεισθένης τίνα προκρίνει τῶν μνηστῆρων. Τὴν ἡμέραν ταύτην, θύσας βουὸς ἑκατὸν, προσεκάλεσεν εἰς κοινήν εὐωχίαν αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ πάντας τοὺς Σικυωνίους μετὰ τὸ δεῖπνον ἐξηκολούθησεν ὁ πότος μετὰ δὲ διαλεγομένων, συζητήσεως γενομένης καὶ περὶ μουσικῆς, ὁ Ἴπποκλείδης παρήγγειλε τὸν αὐλητὴν νὰ αὐλήσῃ εἶδος ὀρχήσεως, τὴν λεγομένην ἐμμέλειαν, καὶ ἤρχισε νὰ χορεύῃ θέλων νὰ ἐπιδείξῃ τὴν περὶ τοῦτο ἐπιτηδειότητα. Τοῦτο ἤδη δυσηρέστησε τὸν Κλεισθένη ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Ἴπποκλείδης διέταξε νὰ φέρωσι τράπεζαν, καὶ ἀναβὰς ἐπ' αὐτῆς, πρῶτον μὲν ἐχόρευσε λακωνικοὺς τινὰς χορούς, ἔπειτα ἄλλους ἀττικούς, καὶ τελευταῖον, σφρίξας τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀνασηκώσας τοὺς πόδας, ἤρχισε νὰ χειρονομῆ διὰ τῶν σκελῶν. Καὶ μέχρι μὲν τινὸς ὁ Κλεισθένης, καὶ τοὶ ἀποστραφείς τὸν νέον διὰ τὴν ἀναίδειαν καὶ ἀποφασίσας ὅτι δὲν θέλει βεβαίως προτιμῆσαι αὐτὸν ὡς γαμβρὸν, κατεῖχεν ἑαυτὸν, μὴ θέλων νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀνδρίαν ὅταν ὅμως εἶδεν αὐτὸν χειρονομήσαντα διὰ τῶν σκελῶν, ἐξέσπασε, καὶ, ὡ παῖ Τισάνδρου, εἶπεν, ἀπορχήσά γε μὴν τὸν γάμον, δηλαδὴ μὲ τὸν χορὸν σου αὐτὸν ἔχασες τὴν νύμφην ὁ δὲ Ἴπποκλείδης ἀπεκρίθη ἀμέσως, οὐ φροντίς Ἴπποκλείδῃ, τὸ ὁποῖον ἔκτοτε λέγεται ὡς παροιμία, σημαίνον, ἀδιάφορον τοῦτο διὰ τὸν Ἴπποκλείδην.¹

Γινώσκουσιν, ὡς πιστεύομεν, οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ὅτι ὑπάρχει ὄρυκτὴ τις οὐσία, σύνθεμα χαλικιακοῦ μαγνησίου, κεκτημένη τὴν ιδιότητα τοῦ μὴ τήκεσθαι ἐν τῷ πυρὶ ἢ ἡ οὐσία αὕτη εἶναι ὁ ἀμιάντος ἢ ἄσβεστος διότι ἀμφοτέρω τὰ ὀνόματα ταῦτα ἔδωκε τῇ ὕλῃ ταύτῃ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κατῴρωσαν νὰ κατασκευάζωσι νήματα ἐξ ἀμιάντου καὶ ὑφάσματα, ἅτινα ριπτόμενα εἰς τὸ πῦρ, ἐκαθαρίζοντο, ἀλλὰ δὲν ἀπνηθρακοῦντο. Ὁ Πλούταρχος μέμνηται χειρομάκτρων, δικτύων καὶ κεκρυφάλων ἐξ ἀμιάντου ἀλλὰ δὲν φαίνεται ὅτι ἐνδύματα κατασκευάζοντο ἐκ τῆς ὕλης ταύτης, ἔνεκα τῆς σκληρότητος αὐτῆς, ὁ δὲ Πλίνιος ἀναφέρει περὶ τῶν ἐξ ἀμιάντου ὑφασμάτων ὡς περὶ σπανίου καὶ πολυτιμωτάτου πράγματος, μᾶλλον πρὸς περιέργειαν κατασκευαζομένου. Οὐχ ἦττον ἐξ ἀμιάντου κατασκευάζοντο θυραλλίδες ἢ ἐλλύχνια (φτύλια), αἵτινες δὲν ἐτήκοντο ἐξ ἀμιάντου δὲ, ὡς φαίνεται, ἦν καὶ ἡ νυχθημερὸν ἐν τῷ ναῶ τῆς Πολιάδος Ἀθηνῶν ἢ Ἀθηνῶν καιομένη θυραλλίς, καὶ ἑτέρα τις, ἣτις εὐρέθη ἐτι προσηλωμένη ἐπὶ τινος λυχνίας ἐν τάφῳ τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ Βούλτσι. Κυρίως ὅμως δι' ὑφάσματος ἐξ ἀμιάντου περιεκάλυπτον οἱ ἀρχαῖοι τὰ λείψανα τῶν νεκρῶν, οὓς παρέδιδον τῷ πυρὶ, ὅπως κατορθῶσι νὰ συλλέγωσι πᾶσαν τὴν τέφραν τοῦ καιομένου σώματος, χωρὶς αὕτη ν' ἀναμίγνυται ταῖς ἄλλαις ὕλαις, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν πυρὰν καὶ ἀπνηθρακοῦντο. Τοιοῦτόν τι σάβανον ἀνευρέθη ἐν τάφῳ, τῷ ἔτει 1663, ἐν τῷ παρὰ τὴν Νεάπολιν Πουτέλω, καὶ ἕτερον τῷ ἔτει 1702 εἰς μιλίου ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ὅπερ περιεῖχεν ἔτι κρανίον καὶ ὀστᾶ ἀποπιτανωμένα. Τὸ σάβανον τοῦτο διατηρεῖται ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Βατικανοῦ, ἕτερον δὲ ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως. Οἱ νεώτεροι μέχρις ἐσχάτων δὲν εἶχον δυνηθῆ νὰ ἐξεύρωσι τὸν τρόπον τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἀμιάντου πρὸ τινος ὅμως ἡ δυσχέρεια αὕτη κατενικήθη, μετὰ πολλὰς δὲ δοκιμὰς καὶ δαπάνας, ἐξευρέθη ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς, οὐ μόνον νήματος λεπτοτάτου, ἐπομένως καὶ ὑφασμάτων, ἀλλὰ καὶ χάρτου ἐξ ἀμιάντου. Ἐκθεσις τῶν προϊόντων τῆς νέας ταύτης βιομηχανίας ἐγένετο ἐν Ῥώμῃ, τὸν λήξαντα μῆνα Ἀπρίλιον. Τὰ πειράματα τοῦ ἀμιάντου χάρτου ὑπῆρξαν θαυμασία. Ἐπὶ πυρᾶς ἐτέθησαν δύο ἰσομεγέθη καὶ καθ' ὅλα ὅμοια κιβώτια ἐκ χάρτου, ἀλλὰ τὸ μὲν κατασκευασμένον ἐκ κοινοῦ χάρτου καὶ πλήρες φύλλων κοινοῦ χάρτου, τὸ δὲ ἐξ ἀμιάντου χάρτου καὶ πλήρες ἐπίσης χαρτίων μετὰ λεπτῶν πέντε τὴν παρέλευσιν, τὸ μὲν ἐκ κοινοῦ χάρτου κιβώτιον ἐφλέγετο καὶ ἀπνηθρακοῦτο μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐξ ἀμιάντου ἔμεινε ἄθικτον, ὡς καὶ τὰ χαρτία, ἅτινα περιέκλειε. Νομίζομεν, ὅτι

1. Ἱστορ. τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ὑπὸ Κ. Παπαρρηγοπούλου.

κιδώτια ἢ θήκας τοιαύτας καὶ χάρτην πρέπει νὰ προμηθευθῶσι πάντα τὰ δημόσια γραφεῖα, πρὸ πάντων δὲ οἱ συμβολαιογράφοι, ὅπως ἐν αὐτοῖς ἀποθέτωσι τὰ οὐσιώδη καὶ πολύτιμα ἔγγραφα, ἢ ἐπὶ τοιοῦτου γράφωσι τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα. Ὁ χάρτης οὗτος ἄλλως τε δὲν τιμᾶται καὶ ἀντὶ πολλῶν, ἀλλὰ μόνον ἀντὶ τεσσάρων φράγκων τὸ χιλιόγραμμον, κατασκευάζεται δ' ἐν Τίβολι τῆς Ἰταλίας. Ἐν Ἰταλίᾳ κείνται τὰ κύρια ἀμιαντορυχεῖα, ἰδίᾳ δὲ ἐν ταῖς Ἀλπεσι καὶ ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Ἀόστης. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐξήγαγον ἀμιάντον ἐκ τῆς Καρύστου, πρὸς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ ὄρους τῆς Ὀχης, ὡς ὁ Στράβων ἀναφέρει. Ὁ Πλούταρχος γράφει, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ τὰ ἀμιαντορυχεῖα τῆς Καρύστου ἦσαν ἐξητηγμένα, ἀλλὰ νεώτεροι εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα περιηγηταί, καὶ μάλιστα ὁ Τουρνεφόρ, θεβαιούσιν ὅτι ἀνεύρον φλέβας ἀμιάντου. Νομίζομεν, ὅτι πρέπει νὰ γίνωσιν ἔρευναί ἐν Καρύστῳ, ἐπικερδῆς δὲ λίαν ἔσεται ἡ ἐξόρυξις τοῦ ἀμιάντου, ἐάν, ὡς πιθανώτατον, ἡ βιομηχανικὴ χρῆσις αὐτοῦ γενικευθῇ. Ἐν Ἀρκαδίᾳ ἐπίσης, κατὰ τὸν Πλίνιον, ἐν Κύπρῳ, κατὰ τὸν Διοσκορίδην, ἐν Κορσικῇ, ἐν τοῖς Πυρρήναισι καὶ ἐν Ἰνδίασι μνημονεύονται ἀμιαντορυχεῖα. Νομίζομεν ἐντεῦθεν, ὅτι δὲν εἶναι λίαν ἀκριβεῖς αἱ εἰδήσεις τῶν ἰταλικῶν ἐφημερίδων, θεβαιουσῶν, ὅτι τὸ μονοπωλεῖον τῆς ἐξαγωγῆς ἀμιάντου κέκτηται ἡ Ἰταλία μόνη.¹

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

27.—Διατί οἱ διάπυροι ἀνθρακας καίουσι ζωηρότερον ἢταν φυσῶμεν ἐπ' αὐτῶν;

Διότι ἐξακοντίζομεν συγχρόνως μὲ τὸν ἀέρα καὶ περισσύτερον δξυγόνον, τὸ ὅποιον καὶ μόνον συντελεῖ εἰς τὴν καύσιν. Ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ εἶναι κυρίως μίγμα δύο ἀερίων, τοῦ ἀζώτου καὶ τοῦ δξυγόνου. Τὸ ἀζῶτον οὐδόλως εἰς τὴν καύσιν συντελεῖ, τούναντίον μετριάζει τὴν ἐνέργειαν τοῦ δξυγόνου, ὅπως τὸ ὕδωρ τὸ ὅποιον χύνομεν ἐντὸς τοῦ οἴνου.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Μάρτυς ἀποθανῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἶνε ἄρα ἀνώτερος τοῦ μάρτυρος τῆς ἀληθείας; ὁ δὲ Κάτων θυσιαζόμενος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ῥώμης ἦτο ἄρα ἡρωϊκώτερος τοῦ Σωσιπάτρου, ἐψηθέντος ἐντὸς χαλκίνου τάυρου, ἵνα ἀναγγεῖλῃ τοῖς ἀνθρώποις ὅτι εἶνε ἀδελφοί, ὅτι ὀφείλουσι δι' ἀμοιβαίας ἀγάπης νὰ βοηθῶσιν ἀλλήλοις καὶ ν' ἀνυψῶνται μέχρι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀρετῆς; (Σατωβριάν.)

* * Ὁ λησμονῶν τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ἡλικίας του, ἐκουσίως παραιτεῖται ὄλων τῶν ἀ-

ξιώσεων, εἰς ἃς εἶχε δικαίωμα ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας ταύτης. (Zschokke.)

* * Προσπαθῶν νὰ καλύψῃς ἐν σφάλμα διὰ ψεύδους εἶνε τὸ αὐτὸ, ὡσεὶ ἀνεπλήρους μίαν κηλίδα δι' ὀπῆς. (Petit-Senn.)

* * Ἡ τιμὴ τοῦ μὲν πτωχοῦ εἶνε ἐν τῇ καρδίᾳ του, τοῦ δὲ πλουσίου ἐν τῷ ταμίῳ του.

* * Ἡ ἐπιστήμη ἄνευ τῆς εὐφυΐας εἶνε βαρεῖα ἀτμάμαξα ἄνευ ἀτμοῦ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Συμβουλαὶ διὰ τὸν ἐνοικιάσοντα οἰκίαν.

Προτιθέμενος νὰ ἐνοικιάσῃς οἰκίαν, πρόσεξον μὴ τὸ ἐνοίκιον ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις σου. Μὴ λησμονῆς, ὅτι τὸ ἐνοίκιον πρέπει νὰ πληρώνηται τακτικῶς, καθότι οὐδεμίαν ἐπιτρέπει ἀναβολὴν ὁ ἰδιοκτήτης, ὅστις ἔχει περισστέραν ἰσχὺν ἐναντίον σου καὶ ἐπὶ τῆς περιουσίας σου ἢ ἄλλος οἰοσδήποτε δανειστής.

Ἄμα ὀρίσης τὸ ποσὸν ὕπερ τὰ μέσα σου σοῦ ἐπιτρέπουσι νὰ δώσῃς πρὸς ἐνοικιάσιν τῆς κατοικίας σου, φρόντισον νὰ ἐκλέξῃς τὴν καλλιτέραν οἰκίαν ἢν δύνασαι νὰ εὕρῃς διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν δὲ ταύτην πρόσεξον ἰδίως εἰς τὰ ἀκόλουθα:

Ἡ θέσις τῆς οἰκίας πρέπει νὰ ἦναι ὑγιεινὴ καὶ ἐπομένως ὀφείλεις ν' ἀποφύγῃς οἰκίαν κειμένην πλησίον ἐργοστασίου μολύνοντος τὸν ἀέρα διὰ τῶν βλαβερῶν αὐτοῦ ἀναθυμιάσεων, ἢ εἰς ὑγρὰν θέσιν πλησίον ποταμοῦ ἢ δεξαμενῆς, ἢ ἐγγὺς τοῦ ἐργοστασίου τοῦ φωταερίου κλ. Ὄφείλεις ὡσαύτως νὰ ἐξετάσῃς περὶ τῆς διοχετεύσεως τῶν ἀκαθαρσιῶν καὶ τῶν ὑδάτων, καὶ νὰ ἐπισκεφθῇς μετὰ προσοχῆς τοὺς ὀχετοὺς τῆς οἰκίας. Τὰ ὕδατα οἰκίας εὐρίσκομένης ἐπὶ ὁδοῦ κατωφεροῦς διοχετεύονται πάντοτε κάλλιον πάσης ἄλλης. Σπουδαιότατον ὡσαύτως διὰ τὴν ὑγίειαν τῶν ἐνοικούντων εἶναι τὸ μέτωπον τῆς οἰκίας νὰ εὐρίσκειται πρὸς μεσημβρίαν καὶ οὐχὶ πρὸς βορρᾶν.

Ὄφείλεις ἐπίσης νὰ λάβῃς ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ μέρους ὅπου σὲ καλοῦσι καθημερινῶς αἱ ἀσχολίαι σου, ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, τοῦ ταχυδρομείου, τοῦ φαρμακείου κτλ.

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς οἰκίας, ἐξέτασον λεπτομερῶς τὴν κατάστασιν αὐτῆς, παρατήρησον ἂν οἱ ὄροφοι τῶν παραθύρων ἦναι σῶοι, ἂν αἱ καπνοδόχοι ἦναι καθαρισμένα καὶ δὲν καπνίζουσι, ἂν τὰ κλειθρα καὶ οἱ σύρται τῶν παραθύρων ἔχουσι καλῶς, καὶ ἂν τὰ κλειδιά ἦναι εἰς τὰς θέσεις των. Ἐξέτασον ἂν ὁ ἐνοικιάζων ἦναι ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, καὶ μὴ ὑπογράψῃς τὸ συμβόλαιον πρὶν ὁ ἰδιοκτήτης ἐκτελέσῃ πάσας τὰς ὑποσχέσεις αὐτοῦ καὶ μείνῃς κατὰ πάντα εὐχαριστημένος.